

Видавнича діяльність в Україні: *анотований бібліографічний список*

Вип. 1 / 2026

січень-лютий

URL: <http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

1. Андрушко А. Видавництво Старого Лева уклало рекордну кількість договорів на переклад у 2025 [Електронний ресурс] / Анастасія Андрушко, Ірина Батуревич // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 10 лют. – Електрон. дані. Зазначено, що упродовж 2025 р. "Видавництво Старого Лева" підписало 101 угоду з іноземними видавцями про продаж прав на переклад книжок своїх авторів. Про це "Читомо" повідомила менеджерка грантових проєктів ВСЛ Ольга Бесараб. Загалом контракти на продаж прав охопили 35 країн. Наразі найпопулярнішими авторами видавництва на міжнародному ринку є Романа Романишин та Андрій Лесів. Права на книжку «З півслова» у 2025 р. продали у 20 країн: Словаччину, Тайвань, Іспанію, Францію, Німеччину, Японію, Грецію, Італію, Китай, Чехію та ін. За словами О. Бесараб, найбільший інтерес до перекладів українських книжок зараз проявляють видавці з країн Східної та Центральної Європи — найактивнішими партнерами ВСЛ є Польща, а також Латвія, Словаччина і Чехія. Водночас Тайвань також входить до п'ятірки країн за кількістю підписаних контрактів у 2025 р., що, за словами менеджерки, робить його одним із ключових ринків поза європейським регіоном. Зазначено, що важливу

роль у процесу купівлі-продажу прав відіграють гранти на переклад української літератури — після оголошення приймання заявок на програми «Translate Ukraine», «Creative Europe» та «House of Europe» у ВСЛ фіксують зростання активності з боку іноземних видавництв. Текст: <https://chytomo.com/rekordna-kilkist-dohovoriv-na-pereklad-u-2025/>

2. Бережна Д. Від петиції до постанови: влада береться за заборону російськомовного друку [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 12 лют. — Електрон. дані. Як заявила міністр культури України Тетяна Бережна, є закон про видавничу справу, який забороняє розповсюдження продукції чотирьох видів: яка пропагує війну, насильство і тоталітарні режими, виправдовує окупацію українських територій, створює позитивний образ держави-агресора або її інституцій і містить антиукраїнські змісти. І зараз є можливість повністю заборонити друк і розповсюдження друкованої продукції російською мовою. За її словами, на рівні закону це рамково закладено і зараз Державний комітет України з питань телебачення і радіомовлення, який формує політику в цій сфері, працює над постановою, щоб закласти конкретний механізм. Зазначено, що 28 серпня петиція на сайті Кабінету Міністрів України (КМ України) із закликом обмежити друк, розповсюдження та просування російськомовної друкованої та електронної книжкової продукції в Україні набрала необхідну для розгляду кількість голосів. Текст: <https://focus.ua/uk/ukraine/743695-vid-peticiji-do-postanovi-vlada-beretsya-za-zaboronu-rosiyskomovnogo-druku>

3. Булига О. Пересопницьке Євангеліє: національна святиня та оберіг [Електронний ресурс] / Олександр Булига // RISU.ua : [вебсайт]. – 2026. – 8 лют. – Електрон. дані. Зазначено, що Пересопницьке Євангеліє — перший рукописний переклад Євангелія книжною українською мовою, створений на Волині в середині XVI ст. під впливом ренесансних ідей. Його значення полягає в утвердженні національної самобутності українців, через що пам'ятку називають Українською Першокнигою. Пересопницьке

Євангеліє вважають вершиною українського рукописного мистецтва XVI ст.; його художнє оздоблення, ймовірно, виконали два майстри, серед яких називають писця Михайла Василієвича, автора ренесансних орнаментів і рамок. Нагадано, що у 2008 р. Видавничий дім «АДЕФ-Україна» за сприяння Київської митрополії УПЦ та НАН України вперше втілює у життя повне факсимільне видання рукопису. Це надало широкому суспільному загалові можливість ознайомитися із текстом Першокниги, з цією унікальною пам'яткою української духовної та культурної спадщини. Текст: https://risu.ua/peresopnicke-yevangeliye-nacionalna-svyatinya-ta-oberig_n162091

4. В Ірландії українська книжкова полицка з'явилася в бібліотеці міста Голвей [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 3 лют. – Електрон. дані. *Повідомлено, що в Ірландії українська книжкова полицка з'явилася в бібліотеці міста Голвей, її організувала українська журналістка, директорка Українського культурного центру в Ірландії Наталя Корнієнко. У колекції бібліотеки — понад 100 художніх та нон-фікшн книжок українською, а також видань про Україну англійською. Книжки були передані як пожертви від українських письменників і видавців із України, Англії та США. За словами Н. Корнієнко, важливо, щоб ця полицка стала місцем зв'язку українців з рідною мовою та культурою, а для ірландців — можливістю краще пізнати Україну та українців через нашу літературу війни, поезію, історичні книжки. Текст: <https://chytomo.com/v-irlandii-ukrainska-knyzhkova-polychka-z-iavylasia-v-bibliotetsi-mista-golvej/>*

5. Горон Д. Премія книжкових блогерів оголосила довгий список [Електронний ресурс] / Діана Горон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2026. – 11 лют. - Електрон. дані. *Подано інформацію, що Премія книжкових блогерів, яка відбудеться в межах фестивалю «Книжкова країна» 23 – 26 квітня, оголосила довгий список. Про це йдеться на сайті фестивалю. Цього року до лонглісту премії ввійшли 30 книжок (наведено перелік). У 2026 р. «Книжкова країна» разом із журі окремо відзначить українську та перекладну книжку. Нагадано, що фестиваль «Книжкова*

країна» заснував Премію книжкових блогерів у 2024 р. Серед цілей премії — промоція читання, гуртування книжкових шанувальників та посилення співпраці блогерів і видавців. Текст:

<https://detector.media/infospace/article/247627/2026-02-11-premiya-knyzhkovykh-blogeriv-ogolosyla-dovgyy-spysok/>

6. Горон Д. Стали відомі претенденти на премію імені Олеся Гончара у 2026 році [Електронний ресурс] / Діана Горон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2026. – 5 лют. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оприлюднило перелік претендентів на літературну премію ім. Олеся Гончара у 2026 р. На здобуття премії подано 24 заявки на твори, що утверджують ідеали гуманізму, духовні цінності українського народу та ідеї незалежності України; серед претендентів — автори романів, збірок поезій і оповідань різних жанрів. Переможця визначатиме спеціальний комітет, а грошова винагорода становить 20 000 грн. Зокрема, у 2026 р. на звання лавреата премії ім. Олеся Гончара претендують: Ірина Белан — роман «Граппіг. Кимедно», видавничий дім «Орландо»; Леся Бернакевич — роман «Мужчина, з яким нічого не було», видавництво «Простір-М»; Галина Вердиш (літературний псевдонім Галина Верд) — збірка «Сни війни», видавництво «Адеф-Україна» та ін.* Текст:

<https://detector.media/infospace/article/247488/2026-02-05-staly-vidomi-pretendenty-na-premiyu-imeni-olesya-gonchara-u-2026-rotsi/>

7. Каменецька Ю. Методи цифрової реплікації високого друку для сучасної ілюстрації [Електронний ресурс] / Юлія Каменецька, Єлизавета Мазур // Укр. акад. мистецтва : зб. наук. пр. – Київ, 2025. – Вип. 38. – С. 98-104. *Проаналізовано сучасні методи цифрової реплікації технік високого друку в контексті актуальної ілюстративної та видавничої практики. Систематизовано технологічні підходи до відтворення фактур, рельєфів і візуальних характеристик традиційних друкарських технік із використанням графічних редакторів, алгоритмічного моделювання,*

генеративного штучного інтелекту та 3D-сканування. На основі порівняльного й візуально-стилістичного аналізу доведено, що цифрова реплікація сприяє оптимізації видавничих процесів, підвищує гнучкість виробництва ілюстрованих видань та забезпечує збереження естетичних якостей високого друку в умовах масового і цифрового розповсюдження. Встановлено, що синтез традиційних і цифрових методів формує нову якість візуальної мови книжкової ілюстрації та розширює інструментарій сучасної видавничої справи. Текст:

<https://journals.naoma.kyiv.ua/index.php/uam/article/view/242/226>

8. «Книжковий Арсенал» цьогоріч пройде наприкінці травня [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2026. – 6 лют. – Електрон. дані. *Повідомлено про проведення Міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал», який відбудеться наприкінці травня в Києві. Окреслено основні складові події: програмну частину з фокус-темою, спеціальними, професійними та дитячими програмами, а також книжковий ярмарок. Визначено кураторів ключових напрямів і наголошено на міжнародній складовій фестивалю. Для іноземних видавців і літературних агентів передбачена щорічна професійна програма «Book Arsenal Fellowship Program», яка сприяє посиленню міжнародної співпраці з Україною у книжковій сфері. Підкреслено роль «Книжкового Арсеналу» як провідної культурно-літературної платформи в Україні та Східній Європі.* Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4088396-knizkovij-arsenal-cogoric-projde-naprikinci-travnna.html>

9. Кокотюха став лавреатом літературної премії Всеволода Нестайка [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2026. – 2 лют. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що український письменник Андрій Кокотюха став лауреатом Всеукраїнської літературної премії ім. Всеволода Нестайка 2026 р. за свій дитячий твір "Загадка проклятої штольні". Премія присуджується за найкращий прозовий твір для дітей, що наслідує гуманістичні цінності та життєствердну атмосферу творчості*

видатного автора дитячої літератури Всеволода Нестайка. Урочисте вручення нагороди відбулося у Міжнародний день дитячої книги. Нагадано, що коштом державної допомоги "єКнига" за 2025 р. українці придбали майже 435 тисяч книжок. Серед популярних українських авторів Іларіон Павлюк, Андрій Сем'янків, Макс Кідрук, Сергій Жадан, Ліна Костенко, Андрій Кокотюха, Василь Симоненко, Анастасія Левкова і Євгенія Кузнєцова. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4086904-kokotuha-stav-lavreatom-literaturnoi-premii-vsevoloda-nestajka.html>

10. Коноваленко В. Полювання на піратів в інтернеті: підсумки 2025 року [Електронний ресурс] / Володимир Коноваленко // Юрид. газ. – 2026. – 9 лют. – Електрон. дані. *За словами автора статті, піратами в білих комірцях є власники сайтів із контрафактними підручниками та інтернет-бібліотек. У боротьбі з ними брали участь п'ять видавництв. Здійснювалась координація робіт і велись переговори з власниками сайтів із контрафактом. Під час вирішення питання про відповідальність за контрафакт дотримувались двох простих правил. По-перше, порушив авторське право – плати. Інакше це тільки балачки. По-друге, власники сайтів із контрафактом, які захищають країну і після звернення видаляють твори або закривають сайт, звільняються від відповідальності. Загальна сума винагороди, яку отримали видавництва від власників сайтів із контрафактом за період реалізації проєкту, дорівнює 1 300 765 грн, у тому числі 298 120 грн, які видавництва отримали у 2025 р. Акцентовано, що ліцензійний договір укладається з видавцем, який є суб'єктом авторського права на твір, а субліцензійний – з видавцем, якому автор надав майнове право на використання твору з правом надання субліцензії. Ліцензійний (субліцензійний) договір дозволяє власнику сайту продовжити легальне використання творів.* Текст: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/polyuvannya-na-pirativ-v-interneti-pidsumki-2025-roku.html>

11. Німецька асоціація видавців закликала співгромадян підтримувати Україну не на словах, а діями [Електронний ресурс] // Читомо: [вебсайт]. – 2026. – 15 лют. – Електрон. дані. Зазначено, що напередодні 24 лютого, коли виповнюється чотири роки з початку нової фази-російсько української війни, Німецька асоціація книгарів і книгорозповсюджувачів (*Börsenverein des Deutschen Buchhandels*) закликав книгарні та видавництва Німеччини публічно підтримати Україну та український книжкову галузь. Про це ідеться у лінкедин-пості асоціації. Німецькі видавці наголошують, що війна в Україні триває, а увага до неї не має згасати, особливо в культурному просторі. Окрім інформаційної кампанії, компанії, що входять до групи *Börsenverein*, знову запускають збір коштів на підтримку української книжкової галузі. Зібрані кошти планують спрямувати на допомогу колегам у гострих кризових ситуаціях, а також на відновлення зруйнованих видавництв і книгарень. Текст: <https://chytomo.com/nimetska-asotsiatsiia-vydavtsiv-zaklykala-spivhromadian-pidtrymuvaty-ukrainu-ne-na-slovakh-a-diiamy/>

12. Озорович В. Фіксація та популяризація гуцульської говірки в книговидавництві, аудіокнигах та сучасному медіапросторі в контексті культурології [Електронний ресурс] / Василь Озорович // Укр. культура: минуле, сучас., шляхи розвитку. Культурологія : наук. зб. / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2025. – Вип. 51. – С. 460-463. Розкрито культурологічне значення говірки як елемента нематеріальної спадщини та своєрідного маркера локальної ідентичності гуцулів. Наголошено, що аудіоформати забезпечують унікальну можливість збереження автентичного звучання, інтонації та ритміки говірки, тоді як друковані видання формують письмовий корпус локальної лексики. Зазначено, що через ці носії відбувається передача знань про гуцулів, їх світогляд, побут, ритуал, традиції. У цьому сенсі словники та записи виступають як інструменти «активації» культурної ідентичності: вони дозволяють носіям і поза носіями бачити, чути, усвідомлювати свою мовну й культурну відмінність.

Доведено, що комплексна фіксація у медіасфері сприяє не лише збереженню мовної традиції, але й активній репрезентації гуцульської культури в національному та глобальному інформаційному просторі. Текст: <https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/article/view/1085/1960>

13. Перелік антиукраїнських книжок зріс ще на 6 видань [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 3 лют. – Електрон. дані. *Зазначено, що що Державний комітет телебачення і радіомовлення України поповнив Перелік антиукраїнських книжок ще шістьма російськими виданнями, зміст яких спрямований на ліквідацію незалежності України, пропаганду насильства та міжетнічної, расової і релігійної ворожнечі. До цього списку, який ведеться на основі моніторингу видавничої сфери РФ, РБ та тимчасово окупованих територій (ТОТ) України, щомісяця додають нові пропагандистські видання; станом на 30.012026 в ньому вже 634 позиції. Перелік інформує книготорговців, правоохоронні органи та читачів про те, що розповсюдження таких книжок може містити ознаки злочинів за Кримінальним кодексом України (КК України). Текст: <https://chytomo.com/perelik-antyukrainskykh-knyzhok-zris-shche-na-6-vydan/>*

14. Понад 300 подій за 4 дні: якою буде програма Вільнюської книжкової виставки [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 1 лют. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що з 26 лютого до 1 березня 2026 р. у виставковому центрі Litexpo відбудеться 26-та Вільнюська книжкова виставка (Vilniaus knygų turgė), упродовж якої організатори запланували понад 300 подій: книжкові презентації, дискусії, зустрічі з авторами та кінопокази. Програма зосереджена на діалозі між літературою, суспільством і сучасними культурними практиками. За словами президентки Литовської асоціації видавців Довіле Зайде, тема ярмарку апелює до уважного читання й особистого досвіду взаємодії з текстом у час інформаційного перенасичення. Однією з міжнародних учасниць стане українська письменниця Оксана Забужко, яка вдруге візьме участь у Вільнюській книжковій ярмарці. Цього року вона представить*

роман «Польові дослідження з українського сексу» — один із найважливіших текстів східноєвропейської феміністичної та постколоніальної літератури. Книжка, вперше видана 1995 р. й перекладена більш ніж 25 мовами, виходить литовською у видавництві «Hubris» і буде вперше представлена литовським читачам саме на ярмарку. У 2023 р. О. Забужко вже презентувала у Вільнюсі роман «Музей покинутих секретів». Зазначено, що у 2026 р. на книжковому ярмарку в Вільнюсі вперше запрацює міжнародний центр прав. Текст: <https://chytomo.com/ponad-300-podij-za-chotyry-dni-iakoju-bude-prohrama-vilniuskoi-knyzhkovoivystavky/>

15. Премія «Своя полиця» представила короткий список номінантів [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 10 лют. – Електрон. дані. Зазначено, що щорічна премія «Своя полиця» для сучасної жанрової української літератури оголосила короткий список номінантів. Про це йдеться на офіційній сторінці конкурсу. Короткий список складається з п'яти книжок у категорії «Реалісти» (романи без фантастичної компоненти) та «Ілюзійністи» (романи, які мають фантастичну компоненту). «Своя полиця» — проєкт «Книгарні “Є”». Ідея проєкту — не ділити літературу на книжки з так званої «високої полиці» та жанрову. Премією відзначають книжки української літератури. Проєкт розпочали 01.10.2023 і планують проводити щорічно. Текст: <https://chytomo.com/premiia-svoia-polytsia-predstavyla-korotkyj-spysok-nominantiv/>

16. Роман «Дім для Дома» Вікторії Амеліної отримав грант PEN Translates у Великій Британії [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 8 лют. – Електрон. дані. Зазначено, що «PEN Translates» — програма підтримки перекладної літератури, яку реалізує організація «English PEN» у Великій Британії. Англomовний переклад твору «Дім для Дома» В. Амеліної виконала Домінік Гоффман, а видавництво «HarperCollins Publishers» готує його до виходу. Цей роман став одним із 18 проєктів, відібраних для фінансування у 2026 р. завдяки літературній якості та внеску у культурне

різноманіття англомовного ринку. В Україні видання вийшло 2017 р. та було номіноване на низку літературних премій. Авторка, письменниця і правозахисниця, загинула 2023 р. внаслідок російського обстрілу Краматорська. Загалом у цьому відборі підтримали книжки від 14 видавців, перекладені з 12 мов від авторів з 16 регіонів світу. Серед них — мемуари, поезія, нонфікшн, дитяча література, а також, уперше в історії програми, переклади зі словацької та маврикійської креольської мов. Текст: <https://chytomo.com/roman-dim-dlia-doma-viktorii-amelinoi-otrymav-hrant-pen-translates-u-velykij-brytanii/>

17. Стали відомі 10 видавців, у яких найбільше купувала держава [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 4 лют. – Електрон. дані. Наведено відомі українські видавництва, у яких держава закупила найбільше книжкової продукції протягом 2016 - 2025 рр. Про це йдеться у дослідженні Українського інституту книги (УІК). За даними УІК, найбільшими продавцями книжок стали підрядники великих покупців — видавці медичної та академічної літератури, партнери київської освітньої агенції та інші. Серед них: видавництво «Нова книга»; видавничий центр «Академія»; видавництва «Медицина», «Наукова думка», «Фоліо», «Ранок»; Інститут енциклопедичних досліджень НАН України; ФОП Людмила Войтенко; видавнича група «КМ-Букс» (у серпні 2025 видавництво змінило назву на «Stone Publishing»); видавничий дім «Академперіодика»; «Фастбінд Україна». Для аналізу були використані дані про завершені лоти закупівель книжок за 2016 – 2025 рр. за кодом ДК 22110000-4 «Друковані книги». Цей код охоплює закупівлі для публічних бібліотек та освітніх закладів, окрім безплатних шкільних підручників, закупівля яких відбувається за іншою процедурою. У дослідженні враховані всі види закупівель: державні, комунальні та галузеві. Текст: <https://chytomo.com/staly-vidomi-10-vydavtsiv-u-iaakykh-najbilshe-kupuvala-derzhava/>

18. Які книжки перемогли у премії «Гуманна книжка» від UAnimals [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 1 лют. –

Електрон. дані. Подано інформацію, що у Києві відзначили премією «Гуманна книжка» видання, які допомагають плекати в дітях гуманне ставлення до тварин і довкілля. Переможцями стали «Снігове морозиво» (автор Катерина Лазірко, видавництво — «Час майстрів»); «Лев у цирку не сміється» (автор Ганна Булгакова, видавництво — «Ранок»); «Мій друг снігур» (автор Надійка Гербіш, «Видавництво Старого Лева»). Також спеціальну нагороду отримала «Татусева книга» загиблого від рук окупантів дитячого письменника Володимира Вакуленка (ілюстраторка — Наталка Гайда, Видавництво Старого Лева). Зазначено, що премію «Гуманна книжка» започаткувала громадська організація UAnimals у 2023 р. з метою відзначити дитячі та підліткові книжки, які популяризують гуманне ставлення до тварин серед дітей та молоді. Текст: <https://chytomo.com/iaki-knyzhky-peremohly-u-premii-humannna-knyzhka-vid-uanimals/>

16.02.2026.

Укладач: Савицька Л. В.

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.